

Bilim Felsefesi ya da Bilimin Yüksek Bilgiye Kaçamak Bakışı

Günümüzde karanlık çağdan çok daha sinsi ve zalim bir Bilim sömürgesi yapılıyor. Neden daha zalim?

Başarının temelinde disiplin olduğunu, duygusallığın güzel ve hoş vakit geçirmek ve kendini aldatmak olduğunu, günümüzde özellikle ekonomik açıdan az gelişmiş ülke insanları olarak çok net bir şekilde anlamış bulunuyoruz. Ya da anlamak zorunda kalıyoruz. Başlangıçta sadece hissi seviyede moral ve ahlak değerlere sahip olmak, sonuçta bilgisiz bir kör imanı, sonrasında da disiplinsizliği ve ahlaki dejenerasyonu getiriyor. Her türlü hurafecilik tüm gerçekliklerin üzerini örterek her konuda fikri olan bilgi yoksunları özellikle sosyal medya desteği ile çevremizi sarmaya başlıyor. Dolayısı ile tüm disiplinlerde ahlaki ve moral değerlere ihtiyaç olduğu gibi, Ahlak ve Metafizik değerlerde de disipline ihtiyaç var. Peki nasıl bir disiplin?

Dünya Bilim-Bilgi çağında. Bilim ve Bilgi çağı denince aklıma neler geliyor? İnsanlık olarak o kadar aydınlanmışız ki, açlıktan ölen insanlar yok, savaşlar, sömürgeler, salgın hastalıklar, adaletsizlikler kalmamış. Hala hırs, gurur, iktidar ateşi ile yanan insanlar olmasına rağmen Bilim adamlarının tüm Dünyada ortaya koydukları temel yasalar ve icat ettikleri teknik ve yöntemler sayesinde, insanlığın Ahlaken gelişmesi kesintisiz olarak huzurlu bir şekilde yürüyor. Gelişen teknoloji doğa ile dost. Sabah işe giderken yolda sincap göremeyenler, iş yerine varınca büyük bir sorumluluk duygusu içinde ilgili sivil toplum kuruluşunu arayıp bilgi alıyor. Herkes güzellik duygusu içinde telepati ile anlaşıyor. İnsanlar bir konuda karar vermeden önce huşu içinde sezgilerine güveniyor ve öyle karar veriyor. Kitapçılarda meditasyonun 9 yada 99 kuralı konulu kitaplar rafların en arkalarında kalmış, hatta dokunulmamaktan ve unutulmaktan tozlanmış durumda. Falcılarla istatistikçilerin rekabeti sona ermiş.

Ortaçağ ve öncesinde toplumların bir çoğu aydınlanma dönemini geçirmemişken, bugün toplumların çoğunluğu bir karanlık çağ atlatmış durumda. Aydınlanma çağından sonra böyle bir sömürü; durumu çok daha vahim hale getiriyor. Kısaca; İnsanlığın, kutsal değerlerin sömürülmesi sonucu yuvarlandığı uçurumlarla ilgili olarak bu kadar tecrübesine rağmen, halen kandırılmaya çalışılıyor. Bizler mi kolay unutuyoruz ? Yoksa o tuhaf bilim unutturma makinaları mı icat etti? Sanırım her ikisi de.

Düşünebiliyor musunuz; halkı hastalıktan zarar gören bir ülke, ekonomisi

zor durumda olmasına rağmen, yüksek fiyatlarla ilaç ithal etmek zorunda, patent yasası gereği ilacı üretmiyor. Satıcı firma da fiyatları indirmeyince, ilacın kopyasını yapmakla firmayı zorluyor ve bunun üzerine üretici firma fiyatlarını bir miktar indiriyor. Kısaca Patent yasası-İnsan Yaşamı ?

Artık cahilce bir iman, spirütüel temeli yoksun bir sevgi, ya da metafizik sebebini bilmediğimiz tüm anlayış kalıplarımızı terketmemizin zamanı geldi sanırım.

Çok yaygın bir anlayış var ;"Bilim üretir, isteyen insanlığın iyiliğine, isteyen kötülüğüne kullanır. Kötüye kullanan cezasını çeker". Ne korkunç bir mantık. Basit bir nobel örneği. Birileri insanlara bol balık yedirmek amacıyla dinamitle balık avlamayı bilimsel başarı olarak anlamamızı bekliyor. Ya da bir bilim adamı çocuk bahçesinde arsenik laboratuvarı kurup sonra da kendini savunuyor: "Ben tamamen insanlığın geleceği için çalışıyorum. Çocukların tercihi kendi sorunları". Bugünkü teknolojinin üretilmesinde yardımcı olan ya da seyirci olan bilim adamları acaba kendi yakın çevreleri için de aynı seçme özgürlüğünü tanıyorlar mı ? Mesela ;çocuklarının odasına uranyum, veya mutfak dolaplarına keşfettikleri patlayıcılardan bırakıyorlar mı?

Birileri bizlere, karanlık ortaçağın Rönesans ile aydınladığını, Egoizm, hırs ve iktidar duygularını Din adamı kisvesinde saklamış despotların halklarına ve insanlığa yaptıkları zalimlikleri sürekli hatırlatıyor. Ve sanki: Aman ha objektif bilimi sakın eleştirmeyin sonra biliyorsunuz.....

Ne mutlu bizlere ki herkesin sonsuz seçme özgürlüğü yok, yasalarımız var.

Peki yasaları kim yapacak. Aman dikkat, ilerde karşımıza yasa koyucu olarak Ortaçağın zalim yobazları çıkmasın.Yoksa onlar Ortaçağ sona erince uzay gemilerine binip gezegenimizi terk mi ettiler? Ya da belki birgün demokratik sistemin zaafalarını çözüp karşımıza yasa koyucu olarak çıkma ihtimalleri olabilir mi?

Aydın Bilim adamlarının din sömürücüsü bu gurubun karşısına Tanrı adına yapılan bu zulmün karşısında maalesef Bağışlayıcı bir yaratıcı anlayışı geliştirememeleri ya da halka anlatamamaları hatta biraz ütöpik - ulaşamaz - anlaşılabilir kalmaları, maddeci-materyalist bir bilimin gelişmesine sebep olmuş ve hatta neredeyse bir çok doğruyu sadece felsefenin algılayabileceği kadarı ile ortaya koyabilmişlerdir.

Neredeyse Bilim, Ortaçağ karanlığı ile insanlığı korkutarak, Ahlak ve moral değerlerin tamamını sübjektif suçlaması ile önce Bilimin ve giderek insanların yaşamından çıkartma noktasına geldi Çünkü artık Dünyalılar olarak çok Bilimsel yaşıyoruz.

Halbuki , bilimsel miraslarını halen harcadığımız, geçmişteki aydınların çoğu ,aynı zamanda ya sanatçı, ya da filozoftu.Ya da çağdaşları büyük sanatçılar ile birlikte güzellik duygusunu paylaşabilmişlerdir. Ömer Hayyam aslında bir Astrolog, Leonardo da Vinci Ressam ve şair vs.

Şimdi Soru şu: Bilimsel mi yaşıyoruz? Teknolojik mi ? Yanıtınız,eğer teknolojikse sorun yok.Çünkü teknolojinin herhangi bir moral değere, güzele ya da sanata ihtiyacı yoktur. Siz hiç Akşam Gün batışında veya Sabah Gün doğumunda hüzünlene motor gördünüz mü? Ya da o saatlerde daha şairane uçan bir uçak kanadı.

Yok hayır Bilimsel yaşadığımızı düşünüyorsanız; gelişmelere dikkat edin. Sizin hangi yönünüze hitap ediyor? Araçlarınızın gelişimine mi , yoksa Ahlaki ve insani değerlerinizin geliştirilmesine mi?Galiba hep birlikte teknoloji üretmek için dostça veya düşmanca elbirliği yapmış olmamıza rağmen, İnsani değerlerin gelişimi için kendi başımıza bırakılmışız.Ya da orda burda dağınık küçük guruplardan oluşan organizasyonlardan öteye geçilememiş.Peki Bilim neye ,hangi amaca hizmet etmek istiyor?

Materyalist-objektif bilim kendi kaynak felsefesini terkedince, geriye elimize iki şey bıraktı. Fizik ve Metafizik. Ve sürekli uyardı.Metafizikle uğraşma yoksa ortaçağ karanlığına gömülürsün. Sadece Fizikle uğraş. Ve öyle bir hale geldi ki kendini ortaya koyan felsefeyi bir kenara atıp FİZİKSEL bilimler ve DİĞERLERİ oldu.

Nedense metafizik kelimesini duydukça aklıma gelen örnek şu:

Ormanda, daha çakıyı yeni icat etmiş bir kabiledede, Uçak gören çocuk demirci babasına soruyor: Baba bu uçan şey ne? Baba cevap veriyor; Oğlum metafizik şeylere kafa yorma.

Kısaca belirtmek gerekirse Bilim, Bilim Felsefesini reddettikçe ya da Felsefenin çıkış kaynağı olan Ulvi bilgiyi unutarak kendi materyalist felsefesini temelsiz de olsa üretmeye çalıştıkça çok büyük bir bilimsel riskle karşılaşılıyor.

Neden bilim? çünkü çok para kazanabilirsin, patent hakkı vs.

Neden bilim? çünkü rakiplerini kontrol edebilir piyasanın tek hakimi

olabilirsin -Arge

Neden Bilim? çünkü savaşta haddini bilmeyen ülkelerin insanlarını daha kolay öldürebilirsin, hatta istersen nükleer teknoloji ile -Malum FİZİK-toptan katliam yapabilirsin.

Neden bilim? Ünlü ve meşhur olabilirsin. BAŞARI

Halbuki bilim adamları için işin kolayı var. Kendilerine bu hazları sağlayacak bir sürü meslek var. Bilim adamı olmak yerine teknokrat olabilirler. Bu sonuçları üretenlerin ya da sebep olanların , ne kadar masum olurlarsa olsunlar, bilim adamı olmadıklarını, bilim maskesi takmış teknokrat olduklarını kabul edelim. Bu durumda da doğal sonuç olarak Teknolojik gelişimi sorgulayacak bilimsel sorumluluk kriterlerininide yine teknolojiye devretmek zorunda kalıyoruz. Sonuçta denetlenen ve denetçi aynı yapı. Belki de ortaçağda birileri kendilerini Din saygısı ile kamufle ettiler. Günümüzde ise yine birileri kendilerini Bilimin saygınlığı ile kamufle ediyor olabilirler. Bizler de Teknolojiye olan korkunç tutkumuzla onlara alkış tutmaktayız. Yoksa tabi bunları önlemek gerekli? Nasıl mı ? Çok basit. Doktorlara Hipokrat ın yemini ettirirsin olur biter. Ya da üniversite mezununun eline diplomayı tutuşturmadan önce bir kağıt verip oku bunu dersin. Genelde yemin ederim ya da and içerimle biter. O kağıdı sesli okumazsa, kesinlikle diplomasını alamaz. Yemin etmeden üniversite mezunu olmak olurmu? Ancak görülen o ki o yeminin anlamını, manasını algılayabilmek ve uygulayabilmek için önce aydın olmak, Aydın olmanın felsefi eğitimini almak gerekiyor.

Öğrencileri, uğraştığı bilim dalının ya da mesleğinin temel ahlak kurallarını öğretecek felsefi altyapısını vermek için kafa yormaktansa, mezuniyette, bir tablet yeminle işi bitirebilirsin. Neden? Felsefeyi ölçemeyiz, fakat kaç kişinin yemin ettiğini ya da yeminde kaç kelime olduğunu, uzunluğunu falan ölçebiliriz.

Kısaca ölçebiliyorsan bilimselsin.

Ölçebilmek çok büyük bir meziyet, kesinlikle insanlık için çok büyük bir adım, sadece hislerimizle değil ölçü aletlerimizin yardımı ile karar vermek bir zorunluluk. Peki ölçü aletlerimizin yetersiz kaldığı veya ölçme yöntemlerinin yanlış olduğu durumlarda yine bu garip bilimin kör imanlı bir müptelası olmayalım.

Tarihin akışını değiştiren sebeplerin başında hep bilimsel(!) ölçülerle ölçülemeyen değerleri amaç edinmiş İnsan'ların geliyor olması, İnsanlığın

büyük tekamül adımlarında hep onların imzalarının olması, bilim adamlarının hiç mi dikkatini çekmiyor. Ya da ilgi alanlarında değil. Sanırım ihtiyaç duyulmuyor. Neden ? Çünkü Aya gitmek veya dünyanın hemen kenarındaki uzaya gitmek, milyonlarca insanın açlıktan veya savaşlarda ölüyor olmasından çok daha önemli. Getirilen Ay taşı sayesinde gezegenimiz tüm planetler arasında en İnsancıl ve en Ahlak lı gezegen seçilebilir mi acaba? Ya da hangisi daha öncelikli; benim bildiğim, ikibin yıldır Dünya'mıza düşmanca açık bir uzaylı saldırısı olmamışken; binlerce yıldır insanlar açlık,hastalık ve sömürü sorunlarıyla uğraşılıyor. Önce Dünya nın yaşanmaz hale gelmesine ses çıkarma, yada destek ver, sonra da insanlığa dünyadan göç etme teknolojisini bilimsel başarı olarak sunabiliriz.

Ancak garip bir tecelli, her türlü ölçme işinin çıkış ve varış yeri İstatistik Bilimi, Bilim dalı olma hakkını yeni kazanmıştır. Ekonometri'nin durumu ise malum.

İstatistik-Ekonometrik yöntemlerle tahminler yapabiliriz. Nasıl? Geçmiş gözlemleyerek gelecek hakkında öngöründe bulunabiliriz. Peki bu durumda Nostradamus bir istatistik uzmanı mıydı? Ya da insanlar, istatistik bilimlerinin - ekonometri nin ,bilgi işlemin ya da yöneylemin bu kadar teknik üretmesine rağmen, neden önemli tarihsel olaylarda , istatistikçileri aramıyorlar da Nostradamus u okuyorlar? Hem de kehanetler istatistikçilerinki kadar net değilken. Çünkü O'nun çok temel bir felsefesi vardı. O felsefe O'na yazdıklarını şifreletmiştir. Çünkü insan tekamülüne saygı her aydının öncelikli ve varolma değeridir. Kısaca seçme özgürlüğünün manasının ne olduğunu ya da bilmenin sorumluluğunu iyi sorgulamalıyız.

İster misiniz Hipokrat yemininden sonra önümüzdeki yıllarda İstatistik, ekonometri gibi öngörüye dayalı bilim dallarında Nostradamus yemini diye bir şart gelsin.

Artık günümüzdeki sonuçlar, bilimsel hipotezlerin doğrulanabilirlik ya da K.R. Popper'ın yanlışlanabilirlik felsefesinden farklı yöntemlerle test edilebilmeli. Mesela UYGUN kavramı türetilebilir. Neye mi ? Tabi ki insanlık değerlerine. Bölgesel törelere göre ya da birilerinin çıkarlarına göre değil, tüm insanlığı kucaklayan Ahlak değerlere UYGUNLUK. Tabi isterseniz Uygun olanlar doğru, Uygun olmayanlar yanlıştır diyebilirsiniz.

Her bilim adamının medyadan yada merak ve ilgi sahasına girerse kitaplardan, kendi kendine felsefi temellerini oluşturması yerine; öncelikle güçlü bir felsefi eğitim aldığı bir Dünya düşünebiliyormusunuz?

Üniversitede Bilim Felsefesi eğitimi alan Mühendis ya da istatistikçi,doktor, ekonomist tanıyor musunuz?

Tüm Bilim adamlarımızın, Aydınlarımızın, kısaca okuyan düşünen herkesin, en kısa zamanda uğraşı alanlarımızın felsefi temellerini araştırmamızda, bilim felsefesinin ışığında, bilmenin sorumluluğunu algılamamızda büyük fayda olduğuna inanıyorum. Belki de bilim adamlarımız felsefe ya da bilim felsefesi ile uğraşırken bir de bakmışsınız bilim ve insanlık kendiliğinden geliyor. Kimbilir?

Ali İhsan ÇİFTÇİ

aliihsan@bymbilgisayar.com

*Bu yazı daha önce www.danismend.com adresinde yayınlanmıştır.